

Bava Metzia (80b)

The Gemara finally answers:
 אֶלָּא אֶפִּילוּ תִּימָא רַבִּי מֵאִיר — **Rather, you can say** that the Mishnah is consistent even with **R' Meir** for the following reason: בְּהֵימָּא הִנָּאָה — **In exchange for that benefit,** דְּתַפִּישׁ לִיה אַאֲגְרִיה — **namely, that [the craftsman] withholds [the entrusted item] until** he receives **his wage** — דְּלֹא בְּעֵי לְמִיעַל וּלְמִיפָּק אַזְוִי — **so that he need not go to and fro in pursuit of his money,** הָוִי עָלִיה שׁוּמֵר שְׂכָר — **he becomes a paid shomer in respect to [the item].**

The Gemara suggests another way to reconcile R' Meir's ruling with our Mishnah:
 אִיבְעִית אֵימָא — **If you prefer, say** — כְּדִמְחִלִּיף רַבָּה בַר אֲבוּהָ וְתַנִּי — that the attribution of the opinions in the dispute between R' Meir and R' Yehudah is as they were **reversed by Rabbah bar Avuha, who taught** the following version of the **Baraisa:** שׁוּכַר כִּיָּצַד — **How does a renter pay?** I.e. is a renter considered a paid or an unpaid *shomer*?
 מְשַׁלֵּם — **R' Meir says:** כְּשׁוּמֵר שְׂכָר — **A renter is treated like a paid shomer.**
 רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר — **R' Yehudah says:** כְּשׁוּמֵר חָנָם — **A renter is treated like an unpaid shomer.**

אומן בבית הבעל

רש"י (ב"מ פ:) - כל האומנים קבלנים המקבלים עליהם לעשות המלאכה בבתיהם.

ב"ח (שו, א) - ופירש [רש"י] כך משום דבגמרא קאמר בההיא הנאה דתפיס ליה אאגריה דלא בעי למיעל ולמיפק אזווי הוי עליה שומר שכר אפילו למאן דאמר שוכר דשומר חנם, אלמא דמיירי באומן קבלן דעושה בביתו ותפוס בכלי ויש לו דין שומר שכר... שאר אומנים שעושין מלאכה בבית בעל הבית אין להן דין שומר כלל אפילו שומר חנם לא הוי דהא לא נסתלקו בעלים משמירתן כיון שאין האומן רשאי להביא הכלי לביתו ולתקנו שם.

מחנה אפרים (הלכות שומרים מא) - אין האומן נעשה שומר שכר אלא בעושה מלאכה אצלו, דהואיל ולהנאתו הוא אצלו גמר נפשיה לשמרו מגניבה ואבידה דאם הוא לא ישמרנו מי ישמרנו, אבל בעושה מלאכה אצל בעל הבית ואינו עומד אצלו ברשותו לא... ונראה דלא מיבעיא דכי האי גונא לא הוי שומר שכר אלא אפילו שומר חנם נמי, וכמו שכתב הב"ח דהא לא נסתלקו הבעלים משמירתן כיון שאין האומן רשאי להביא הכלי בביתו ולתקנו שם, וסתם שמירה הוי כשמסלקים הבעלים החפץ מרשותם לרשות הנפקד.

ש"ך (שו, א) - אפילו עושה המלאכה אצל הבעל הבית הוי שומר שכר מטעם שזהו שכרו שמשתכר במה שנותן לו מלאכה ליטול שכרו.

נתיבות (שם) - ואף דבעינן משיכה כשומרין, מכל מקום נראה דבשוכר הוו התחלת השימוש קנין הן לענין חזרה או לענין חיוב אונסין כמו שכתוב בשאלה בסימן ש"מ ע"ש דמהני התחלת שימוש דהוי כקבלת כסף, והכא נמי בשוכר כיון שאין המשכיר יכול לחזור בו האי הנאה הוה ליה ככסף לגבי השוכר.

משחקי תינוק

צמח צדק (ס' כג, הובא בפתחי תשובה רצא, א) - רחל לקחה תינוק של אחותה לאה על זרועותיה לילך עמו לרחוב לעשות נחת רוח לתינוק ואחותה לאה אם התינוק נתנה לבנה התינוק כשהיה על זרועות אחותה רחל דינר אחד לשחק בו... בנדון דידן שלאה אם התינוק לא נתנה ליד אחותה רחל הדינר אלא ליד התינוק ורחל לא קבלה עלה לשומרה הרי היא פטורה מלשלם.

שער המשפט (סוף ס' צו) - מסתמא כשמסרה אחותה המטבע לתינוק סמכה עלה שתשמרנה יפה כיון שאין התינוק בן דעת והיא נמי מסתמא קיבלה על עצמה כן, וצריך עיון לדינא.

פתחי חושן (א, סוף סקי"ז) - ונראה שלא דנו שם אלא כשאינה מקבלת שכר, אבל כשמקבלת שכר מסתבר שנעשית שומר שכר על מה שנותנין ליד התינוק לשחק.

משפט שלמה (ח"ד ס' לו) - אם נטלה השמרטף את העגלה לידיה בודאי קבלה עליה שמירתה, הלכך אם אכן הניחתה ברחוב או בחצר דהוה ליה פשיעה בודאי דחייבת, אולם כששמרה כדרך השומרים בהניחה את העגלה בפתח חדר המדרגות דלא חשיב פשיעה בכך האם בכל זה יש לחייבה מטעם זה שנוטלת שכר על פעולתה... בתחילה היה נלע"ד פשוט דיש לפוטרה כיון שאינה נוטלת שכר על שמירת העגלה וכל שכרה מתייחס רק על פעולתה שמטפלת בתינוק... ואין לדמות הדבר לדין אומן... שאינה משתכרת מגוף העגלה. שוב ראיתי שאין הדבר פשוט [מ]התשב"ץ לחייב אומן כדין שומר שכר כאשר קבל חפץ על מנת שיצור אחר כדוגמתו... ועל פי זה י"ל דהוא הדין בנידון דנן שאע"ג שאינה מקבלת שכר ישיר עבור שמירת העגלה אלא עבור טיפולה בתינוק מכל מקום כיון שהעגלה היא הכלי המסייע לה לטיפול בתינוק ואשר על טיפול זה משתכרת שכרה הוה ליה הנאה עקיפה מכלי המלאכה... ואולם [יש] לומר דדוקא אומן ושכיר שמתקן כלי או שהכלי הוא הבסיס העיקרי להשתכרותו, מה שאין כן השמרטף שאין השתכרותה מיוסדת על העגלה ורק מסייעת עקיפה היא בעזר טיפולה... עוד יש לצרף את שיטת מהרש"ך דס"ל דכל שאין השכר ישיר על השמירה יש לפטור שומר משמירה מעולה ולמרות שיש לו דין שומר שכר.

פתחי חושן (א, סוף סקי"ז) - נראה שהנשכר לילך עם תינוק לחוץ נעשה שומר שכר גם על בגדי וחפצי התינוק.

חיובי משרת בחפצי הבית

מחנה אפרים (הל' שומרים לא) - נראה מדברי מהרש"ך (ח"ב ס' פה) דמשרתו של בעל הבית שומר חנם חשיב אצל בעל הבית לענין אם מסר בידו לשמור ונגבב מידו, ואף על פי דהמשרת עומד אצל בעל הבית בשכר, מכל מקום לא נקיט השכר בשביל שמירה אלא בשביל שירות הבית. קצות החושן (רצא, ו) - משרת של שמעון ודאי בשכרו בא.

פתחי חושן (א, סקי"ז) - שאני משרת שנשכר למלאכת הבית ולא לשמירה, ולכן כשנותן לו חפץ לשמור אין זה בכלל מלאכתו, מה שאין כן סרסור שמתעסק בחפץ שעליו הוא נוטל שכר, גם השמירה בכלל השכר, מיהו התינוק כששכרו בפירוש למלאכות, אבל כששכרו סתם לכל מה שיצטרך שוב גם השמירה בכלל מלאכתו ושכרו... ומ"מ נראה שאף לדעת המחייבים במשרת היינו דוקא במשרת שדרכו להתעסק בכל צרכי הבית, אבל אם שכרו למלאכה מיוחדת, אף לפי מה שכתבתי לעיל שנעשה שומר חנם, היינו דוקא כשמסר לו בפירוש וקיבל לשומר, אבל בלא הכי לא אמרינן שמכיון שנמצא בבית ומקבל שכר נעשה שומר על חפצי הבית, ומסתבר שאפילו שומר חנם אינו. ועל כן נלענ"ד בשומר על תינוק בבית חבירו בשכר אינו שומר כלל על חפצי הבית כל שלא קיבל עליו לשמור, ואם קיבל לשמור תליא בפלוגתא דלעיל אם נעשה שומר חנם או שומר שכר.

דברי מלכיאל (ח"ה ס' רטו) - היכא שלא צוהו בפירוש לשמור רק שמסר לידו איזה דבר לעסוק בו נראה דגם כן הוי שומר שכר, דלא גרע מאומן דקיימא לן דהוי שומר שכר, וכתב הש"ך בסימן ש"ו דהוא הדין שכיר יום ואף שעושה בבית בעל הבית ע"ש, ואף לדעת הסמ"ע שם והמחנה אפרים שכתב שאם עושה מלאכתו בבית בעל הבית לא הוי שומר שכר משום דהבעל הבית לא סילק את עצמו משמירתו, מכל מקום מודו במשרת שקבוע בבית שכן דרך בעל הבית להניח הכל על ידי משרתו שיעשה מלאכתו לבדו ואין איש אתו לשמרו, ובנידון דנן עדיף מאומן דהכא הוי כאילו שכרו מתחילה שיעשה מלאכתו וישמור החפצים שעוסק בהם.

Baby's —

coat, stroller, toys
other items on stroller
other items in house

She put the baby in the stroller and took her to the back yard. When she went in, the stroller was stolen. While she was outside, the lichter were stolen from in the house.

If she was not getting paid, there is a dispute between Tzemach Tzedek and Shaar Mishpat if she becomes a Shomer Chinam.

If she is getting paid, we should say that she is still a Shomer Chinam because she is getting paid to watch the baby, not the stroller or his toys.

However, an Uman becomes a Shomer Sachar on the tools that he takes from the owner. Will that apply here?

According to the Sma, it does not apply because a babysitter is a Schir Yom. But everyone else disagrees with the Sma.

According to Bach, it only applies if the Uman is home, because he can withhold the object to get his pay; but if he is in the house of the owner, it doesn't apply.

According to Shach, it applies everywhere, because the reason he is a shomer sachar is because he is profiting from the object, and that is anywhere.

Regarding how he could be a shomer sachar without a kinyan, Nesivos says that the beginning of the use is a kinyan to make him liable.

According to Machaneh Ephraim, even according to that reason it will not apply in the owner's house, because as long as it is in the house with the owner, the owner remains responsible. But Divrei Malkiel says that even they would agree if the owner goes away.

We should therefore say that she is a Shomer Sachar and liable for the stroller. And it could be here part of her pay is to make sure that the stroller and the coat returns.

But in this case, she went in during daylight, which is normal, and even though she is a Shomer Sachar, she will not be liable for this type of theft since she is not getting actual money for watching the wagon according to Maharshach. But the Erech Shai disagreed. [See also Nesiv HaSchiros p. 397.]

The theft in the house would be dependant on the rules of a maid.

According to Maharshach and Machaneh Ephraim, a maid is paid to work, but not to watch things, so if he gives her something to watch she is only a shomer chinam. [But according to Ketzos, she is a shomer sachar.]

According to Pischei Choshen, even according to Ketzos that is only when she is in charge of the entire house, but if she was hired for just one thing, she will not be a shomer at all unless he explicitly gives her something to watch. But if she is working in the house she does not become a shomer at all for things in the house.

We would therefore say that even if she was negligent in leaving the door open, she is not liable for theft in the house.